

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

DEVELOPMENT MODEL OF A LEARNING BY INTEGRATION
THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY FOR SCHOOL TEACHERS
UNDER NAKHON RATCHASIMA PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

ธนพร โชติขุ่ม
TANAPORN CHOTCHUM
จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์
CHAMROENRAT CHITCHIRACHAN
กรองทิพย์ นาควิเชตร
KRONGTHIP NAKVICHET
ศรุดา ชัยสุวรรณ
SARUDA CHAISUWAN
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
VONGCHAVALITKUL UNIVERSITY
จังหวัดนครราชสีมา
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 2) ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และ 3) ยืนยันรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยมีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนการร่างและพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 เป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 4 เป็นการตรวจสอบรูปแบบโดยการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ โดยนำรูปแบบพร้อมแบบสอบถามไปถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 48 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 10 คน จำนวน 480 คน ขั้นตอนที่ 5 เป็นขั้นตอน การยืนยันรูปแบบโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบครอบคลุม 5 ด้านคือ (1) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ (2) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ (3) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ (4) การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ และ (5) การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4) แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ

มากที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์ และแนวทางสู่การปฏิบัติ รองลงมาอยู่ในระดับมากคือ สาระสำคัญด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ภาพ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ สาระสำคัญด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ และอันดับสุดท้ายคือสาระสำคัญด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ

3. การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาสู่การปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ ด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ภาพ ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ

4. การยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกด้านซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : การเรียนรู้, รูปแบบการพัฒนาครู, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This research aimed to 1) create learning development model for school teachers under Nakhon Ratchasima provincial administrative organization by integrating with Philosophy of Sufficiency Economy, 2) verify, and 3) confirm the model. Five procedures were employed: (1) study related document and interview experts, (2) draft and develop the model, (3) evaluate the appropriateness of the model by focus group discussion, (4) verify the model by having 480 samples responded to the questionnaires, and (5) confirm the model.

The research findings were:

1. The learning development model for school teachers consisted of five main aspects: (1) Principle (2) Objectives (3) Gist of the model (4) Guideline for model implementation, and (5) Success factor.

2. Overall, the appropriateness of the model was at high level. When considering into each aspect it was found that, the aspect of Objective and Guideline for model Implementation were at the highest level. Gist of the model was at high level.

3. Overall, the practical feasibility of the model was at high level. When considering into each aspect it was found that, all aspects were at high level.

4. The confirmation on the feasibility of the model revealed that all aspects were confirmed at over than 80% which are above the criteria.

Keywords : learning, teacher development model, Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เจตนารมณ์ของหน่วยงานหลักด้านการศึกษาของชาติ อย่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนด วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาทุกส่วนรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาโดยมีนโยบาย การปฏิรูปการเรียนรู้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดนโยบายให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีศักยภาพและส่งเสริม การศึกษาในทุกกระบวนเพื่อพัฒนาคนไทย เป็นบุคคลแห่งการ

เรียนรู้ สังคมแห่งการเรียนรู้อันจะได้พัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญรุ่งเรืองสืบไปโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยา บรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ มีรูปแบบ การพัฒนาเป็นการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้อง กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติมทุกฉบับได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาต้อง

เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, น. 1) สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555, น. 16-21) ซึ่งกล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ ควรเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประกอบกับเรียนรู้ สารวิชา โดยธรรมชาติของมนุษย์มีปัญหาและเหตุผล สามารถคิดได้เป็นระบบ รู้จักไตร่ตรอง ตัดสินใจเลือกและ ให้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายของชีวิต รู้วิธีที่จะบรรลุ เป้าหมายของชีวิต ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขที่มั่นคง ไม่แปรเปลี่ยนตามกระแสโลกภายนอก สอดคล้องกับ มาเรียม นิลพันธุ์, ศิริวรรณ วณิชพัฒน์ และ ปรีญาดา ยะวงศา (2554, น. 2) ซึ่งกล่าวว่า ประชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนทุกระดับให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น วิสัยทัศน์และพันธกิจของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติที่ว่า จะมุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2557) ได้สรุปว่า การเรียนรู้ จึงสามารถทำให้บุคคลเป็นคนดีได้ คนดี คือบุคคลที่มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สังคมโลกต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าว โรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา จึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาคน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีความ สุข มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันในเวทีโลก และได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ของยุทธศาสตร์ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมและ พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับและ ประเภทให้มีคุณภาพและมาตรฐานได้รับการรับรองจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดย บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดย บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อยืนยันรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดย บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และนำ แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการ เรียนรู้ขององค์การสหประชาชาติ มาเป็นแนวทางในการสร้าง รูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้ 5 ประการ โดยบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแนวทาง วิธีการหรือข้อ ปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย 1) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ 2) การ เรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ 3) การเรียนรู้เพื่อพัฒนา มนุษยภาพ 4) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ และ 5) การ เรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อมูล พื้นฐานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและแนวคิดใน การร่างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการพัฒนาครูด้าน การเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์

3) สาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีเนื้อหาครอบคลุม 5 ด้าน คือ (1) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ (2) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ (3) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ (4) การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ และ (5) การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4) แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบผู้วิจัยจุดสนทนากลุ่มโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พิจารณาประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบได้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ นำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.50-1.00 นำแบบสอบถามนั้นไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่า 0.982 แล้วนำแบบสอบถามที่มีคุณภาพไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน

ขั้นตอนที่ 5 การยืนยันความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยจัดประชุมโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อยืนยันรูปแบบ

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีเนื้อหาครอบคลุม 5 ด้านคือ (1) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ (2) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ (3) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ (4) การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ และ (5) การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4) แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรก อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ และด้านแนวทางสู่การปฏิบัติ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นแนวทางในการพัฒนาครูในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ครูมีการเรียนรู้เพื่อนำไปดำเนินชีวิตให้เป็น ครูมีการเตรียมความพร้อมที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยอาศัยพื้นฐานการเรียนรู้สำหรับครูศตวรรษที่ 21 ครูมีการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการบูรณาการเข้ากับเสาหลักการเรียนรู้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และอันดับสุดท้ายคือ ครูมีการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ไปสู่การปฏิบัติ

3. ผลการตรวจสอบ ยืนยันความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และอันดับสุดท้าย คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรกคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการออกแบบกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เพื่อนำไปบ่มเพาะคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการให้เกิดอย่างสมดุล และอันดับสุดท้ายคือ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ รวบรวมองค์ความรู้มาพัฒนาตนเองในหน้าที่การงาน ครอบครัว

3.2 ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ มีความเป็นไปได้ในกาปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรกคือ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือ การบริหารงบประมาณในการจัดการกิจการงานได้อย่างคุ้มค่า และอันดับสุดท้ายคือ การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ และการปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพอ่อนโยน เหมาะสมกับความเป็นครูที่ดี

3.3 ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ มีความเป็นไปได้ในกาปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ การเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมที่เหมาะสมมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเป็นผู้ประหยดอย่างเหมาะสม รู้จักการเก็บออม รองลงมา คือการเลือกกิจกรรมที่นำสู่การปฏิบัติให้เห็นผลดีในชีวิตได้จริง และการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ การทำให้ผู้อื่นมีความสุขโดยปราศจากการล้อเลียนหรือทำให้ผู้อื่นมีปมด้อย

3.4 ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพมีความเป็นไปได้ในกาปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ การสร้างองค์ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาสังคมได้เหมาะสม รองลงมาคือ การพัฒนาตนให้มีทักษะในการสื่อสารที่ดีโดยสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดี ทั้งภาษาไทยและภาษาสากลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้าย คือ การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สังคม โดยการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในองค์กร

3.5 ด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงความเป็นไปได้ในกาปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ การปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ดีเป็นแบบอย่างในการเป็นคนดี รองลงมา คือ การฝึกคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้เหตุ รู้ผลของการเปลี่ยนแปลง และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับคุณลักษณะที่ต้องการ ให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยกำหนดเนื้อหา กิจกรรมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ และอันดับสุดท้าย คือ การเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้สภาวะของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. ผลการยืนยันรูปแบบการพัฒนาคูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในการเรียนรู้โดย

บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกด้านซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมออภิปรายผลดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการพัฒนาคูด้านการเรียนรู้ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยประกอบด้วยเสาหลักทางการศึกษา 5 เสาหลัก ได้แก่ 1) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ 2) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ 3) ด้านเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ 4) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ และ 5) ด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO (UNESCO, 1998; พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต), 2548; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554; จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย, 2557) ที่กล่าวว่า เสาหลักทางการศึกษามี 5 ประการ ได้แก่ 1) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ เป็นการผสมผสานความรู้ทั่วไปที่กว้างขวางเพียงพอเข้ากับโอกาสที่ได้ศึกษาบางวิชาอย่างละเอียดลึกซึ้ง การฝึกฝนในวิธีเรียนรู้เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าจากการศึกษาไปตลอดชีวิต 2) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ เป็นความสามารถในการนำความรู้มาปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เป็นการเรียนเพื่อใช้ทำงานมุ่งภาคปฏิบัติ 3) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ มุ่งสอนให้ผู้เรียนเป็นคนดีให้ใช้ความรู้ ความสามารถทำคุณประโยชน์ให้ผู้อื่นเป็นการสอนให้อยู่อย่างมีคุณภาพด้วยการทำประโยชน์แก่สังคม โดยอาศัยความเก่งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 4) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เรียนรู้เพื่อความ เป็นมนุษย์ที่จะต้องเริ่มต้นด้วยการรู้จักตนเองและรู้จักที่จะสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และของชาติ เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้สร้างและใฝ่ฝันในการสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มุ่งให้เยาวชนมีทักษะในการดำเนินชีวิต มีความสามารถและความพร้อมที่จะเผชิญหน้าพร้อมแก้ปัญหาความต้องการและพร้อม

ที่ท้าทายการดำเนินชีวิตทุกรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตาม กระแสโลกทุกวัน เมื่อพิจารณาในแต่ละเสาหลักทางการศึกษามีประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเน้นการพัฒนาครูให้เป็นคนดีมีความรู้ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านวัตถุประสงค์ และด้านแนวทางสู่การปฏิบัติ รองลงมาอยู่ในระดับมากคือ ด้านสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านสาระสำคัญของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงมีประเด็นสำคัญที่ค้นพบ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นบุคคลที่สามารถพึ่งตนเองได้ การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้ การมีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์ได้ การติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การเมืองอยู่เสมอ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง การมีความหนักแน่นทางอารมณ์สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้เมื่อเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ การเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้สภาวะของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สอดคล้องกับ พิญญรักษ์ รุ่งเรืองศรี (2557) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างอริยทรัพย์ในตนเอง แม้ชีสังกัดสถาบันแม่ชีไทย ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการฝึกจิตหรือสมอ ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ใช้ทฤษฎีการพัฒนาไปตามธรรมชาติในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ใช้ทฤษฎีที่เน้นการเรียนรู้และเชื่อมโยงความคิดในการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ และใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองในการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และ สอดคล้องกับ สงบ อินทรมณี (2552) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภา ซึ่งค้นพบว่า แนวทางในการพัฒนาซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคติ ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูที่จะได้เป็นแม่พิมพ์ของชาติโดยเน้นให้ครูคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยอาศัยหลักพุทธธรรมเป็นแนวทางในการ

พัฒนาศักยภาพของครู ที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาครูก็คือการมุ่งเป้าแห่งผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับแรกคือ การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษยภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และอันดับสุดท้ายคือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามสาระสำคัญทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

3.1 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ พบว่าประเด็นสำคัญ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการออกแบบกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เพื่อนำไปบ่มเพาะคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการให้เกิดอย่างสมดุล ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Holloway (1988) และ Long (1998) ได้ศึกษาการพัฒนาครูโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า การใช้วิธีการร่วมมือกันในการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ ทำให้เกิดบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ของครู และกลุ่มเป็นเสมือนบ้านที่ปลอดภัยสำหรับความเป็นครูวิชาชีพ ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะได้เรียนรู้ถึงการยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น การที่ครูนำกิจกรรมการเรียนรู้มาเล่าหรือมาแลกเปลี่ยนในที่ประชุมเป็นทั้งสิ่งสร้างความสนใจ และเร้าให้การปฏิบัติมีพลังมากขึ้น ทำให้การพัฒนาครูแต่ละคนมีความชัดเจน และครูสามารถใช้วิธีการปฏิบัติเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานของตนเองได้ Killer (2002, อ้างถึงใน สงบ อินทรมณี, 2552) ได้วิจัยเกี่ยวกับครูในฐานะที่ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญของเกณฑ์พิจารณาความมีประสิทธิภาพในการพัฒนาครูก็คือ การที่ครูได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ยึดหลักปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับกระทรวงศึกษาธิการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา เพื่อปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้ครู นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน มีจิตสำนึก
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม
ประเพณี ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย และสามารถ
ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
ได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแนวทางในการจัดการ
เรียนการสอนในสถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอน
สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการ
เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ยังไม่สมบูรณ์ ครูจึงต้องนำ
มาวิเคราะห์ใหม่ ควรมีการพัฒนาแนวทางในการจัดการ
เรียนรู้ขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสามารถนำไปใช้
ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัย
ในครั้งนี้ว่า มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เพื่อนำไป
บ่มเพาะคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงที่ต้องการให้เกิดอย่างสมดุล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด
ของ ทิศนา แคมมณี (2558) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการ
เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องเข้าใจอย่าง
ถูกต้อง มีความชัดเจน กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้โดย
บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกำหนด
คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้น และสอดคล้องกับ สิวลี
ศิริวิไล (2549) ที่กล่าวว่า การกระทำทุกอย่างของมนุษย์
ล้วนมีจุดมุ่งหมาย มนุษย์สามารถรู้จุดมุ่งหมายของการกระทำ
รู้จุดมุ่งหมายของชีวิต และรู้ว่าจะมีวิธีได้มาหรือบรรลุถึง
จุดมุ่งหมายได้อย่างไร

3.2 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ พบว่า
ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม
ให้เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนรู้ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ตนเองและผู้อื่น ผลการวิจัย
สอดคล้องกับแนวคิดของอังคณา ตุงคะสมิต และคณะ (2554)
ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนา
กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรใกล้ตัวและมีอยู่ในท้องถิ่น
สร้างสื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ได้
อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าครูนอกจากจะศึกษา
หาความรู้รอบด้านในภาคทฤษฎีแล้วยังต้องเก่งภาค
ปฏิบัติด้วย และสอดคล้องกับ ภัทพร สิริกาญจน (2549)
ได้กล่าวถึงคนดีว่า คนดีคือผู้ที่สังคมทุกสังคมยกย่องและ
ต้องการ คนดีคือผู้ที่รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้ประโยชน์ที่พึงประสงค์
รู้ผลที่เกิดจากเหตุ รู้จักจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรม
ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม คนดีคิดเอื้อประโยชน์ต่อผู้อื่น

อย่างสร้างสรรค์ คนที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมุ่งมั่นเต็มความ
สามารถคือ คนที่มุ่งประโยชน์ของชาติ

3.3 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ พบว่า ประเด็น
สำคัญ ได้แก่ การเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรม
ที่เหมาะสมมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือก
กิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลดีในชีวิตได้จริง การนำ
เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ผลการ
วิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ มานพ นักการเรียน (2546)
ปัญหาเป็นการพัฒนาในด้านความรู้ ความจริง เริ่มตั้งแต่
ความเชื่อที่มีเหตุผล ความเห็นที่เข้ามาสู่แนวทางของความ
เป็นจริง การรู้จักหาความรู้ การรู้จักคิดพิจารณา การรู้จัก
วินิจฉัย ไตร่ตรอง ทดลอง ตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจ ความ
หยั่งรู้เหตุผล การเข้าถึงความจริง การนำความรู้มาใช้แก้ไข
ปัญหาและคิดการต่างๆ ในการแก้ปัญหาสร้างสรรค์ เฉพาะอย่าง
ยิ่งเน้นการรู้ตรงตามความเป็นจริง และสอดคล้องกับ สิวลี
ศิริวิไล (2549) ได้กล่าวถึงความอยู่ดีมีสุขของชีวิตมนุษย์ว่า
มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีปัญญาและมีเหตุผล ทำให้มนุษย์สามารถ
คิดได้อย่างเป็นระบบ รู้จักตัดสินใจเลือกและให้คุณค่า
แก่สิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเรา การรู้จักเลือกสิ่งต่างๆ
อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2556)
ที่ได้ศึกษาวิจัยการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษา กรณีศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการ
จัดการเรียนรู้ โดยสรุปได้ว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงไปสู่สถานศึกษา ครูควรรู้ เข้าหลักคิด การอยู่ร่วมกัน
ในสังคม โดยครูต้องเข้าใจแก่นของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงอย่างแท้จริง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น สามารถออกแบบ
การเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ
เรียนรู้ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับการเรียนรู้รวมทั้ง
บุคคลด้วย จึงจะเป็นความสำเร็จในการส่งเสริมสนับสนุนให้คน
อยู่ร่วมกัน

3.4 การเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ภาพ พบว่า
ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม
ในการพัฒนาสังคมได้เหมาะสม การพัฒนาตนให้มีทักษะ
ในการสื่อสารที่ดีโดยสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดี
ทั้งภาษาไทยและภาษาสากลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ผลการ
วิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ สิวลี ศิริวิไล (2549) ได้ศึกษา
ความอยู่ดีมีสุขของชีวิตมนุษย์ว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีปัญญาและ
มีเหตุผล ทำให้มนุษย์สามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ รู้จัก
ไตร่ตรองพิจารณา รู้จักตัดสินใจเลือกและให้คุณค่า
แก่สิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเรา การรู้จักเลือกสิ่งต่างๆ

ทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสภาพที่มีความอยู่ดีมีสุข และสอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO (1998) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) กล่าวว่า การเรียนรู้เพื่อชีวิตเพื่อจะจะสามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น ดำเนินการต่างๆ โดยอิสระเสรียิ่งขึ้น มีดุลยพินิจและความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ในการจัดการศึกษาต้องไม่ละเลยศักยภาพในด้านใดด้านหนึ่งเป็นอันขาด ความจำ การใช้เหตุผล ความซาบซึ้งในสุนทรียภาพ สมรรถนะทางร่างกายและทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

3.5 การเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง พบว่าประเด็นสำคัญ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ดีเป็นแบบอย่างในการเป็นคนดี การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยกำหนดเนื้อหา กิจกรรมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ การฝึกคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้เหตุ รู้ผลของการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ ภัทรพร สิริกาญจน (2549) ได้กล่าวถึงคนดีว่า คนดีคือผู้ที่สังคมทุกสังคมยกย่อง และต้องการ คนดีคือผู้ที่รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน รู้จักบุคคล อธิบายความได้ว่า คนที่รู้จักหลักความจริงตามธรรมชาติ รู้ประโยชน์ที่พึงประสงค์ รู้ผลที่เกิดจากเหตุ รู้ขอบเขตความสามารถศักยภาพของตน รู้จักความพอดีพอประมาณ รู้จักจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รู้จักการวางตัวในสังคม รู้ว่าใครในสังคมเป็นอย่างไรอยู่ในสถานะใด รู้จักการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ไม่คิดร้ายไม่ทำร้ายผู้ใด คนดีคิดเอื้อประโยชน์ต่อผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ถือประโยชน์สุขของสังคมส่วนรวมเป็นหลัก และสอดคล้องกับ ผลิน ภูจรรยา (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนาผู้นำตัวจริงเพื่อรับมือพลวัตการเปลี่ยนแปลง โดยสรุปไว้ว่า ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันรุนแรงและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การที่จะสร้างคนที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ สามารถจุดประกายความคิดแก่คนในสังคม และบุคคลดังกล่าวนี้ต้องมีคุณลักษณะที่มองเห็นประโยชน์ส่วนรวม มาก่อนประโยชน์ส่วนตน เมื่อสรรสร้างผลงานออกมาเป็นผลงานที่สร้างความสุขให้เกิดแก่มวลมนุษยชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ผลการวิจัย รูปแบบ การพัฒนาครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นครราชสีมาในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาครู ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดควรนำรูปแบบการพัฒนาครู โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในการเรียนรู้ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ปฏิบัติเพื่อพัฒนาครู ควรมีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ครูมีการพัฒนาตนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทั้งความรู้ความสามารถ เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน และมีความสุขอย่างมั่นคงไม่แปรเปลี่ยนตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ผู้รับผิดชอบงาน มีระบบการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาครูในการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่คุณภาพของครูและผู้เรียนให้มีคุณภาพทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย มีดังนี้

3.1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครู ด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้พัฒนาครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

3.2 ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนรู้โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ แนวทางการพัฒนาของแต่ละมิติของการเรียนรู้ที่ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรยา. (2557). *ความรู้ความเข้าใจปรัชญา และปรัชญาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
ทิตนา แคมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
_____. (2558). *ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ผลิน ภูเจริญ. (2555). ความพอเพียงที่ยิ่งใหญ่และยั่งยืนกับการจัดการร่วมสมัยตัวแบบธุรกิจล้านเกล้า. ฌัญญพงศ์ทองภักดี และอดิษฐ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา (บรรณาธิการ). ใน *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา*. (หน้า 202-224). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2548). *ขอบฟ้าแห่งความรู้กับผลงานด้านการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สามลดา.
- พิญญูรักษ์ รุ่งเรืองศรี. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างอริยทรัพย์ในตนของแม่ชีสังกัดสถาบันแม่ชีไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- ภัทรพร สิริกาญจน. (2549). คนดี ตามแนวพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*, 31(2), 323-333.
- มานพ นักการเรียน. (2546). *พระพุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธ์, ศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย และปริยดา ยะวงศา. (2554). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : อาร์ แอนด์ เอ็น ปริ้น.
- สงบ อินทรมณี. (2552). *รูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *รายงานการวิจัยเรื่อง ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ: การอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนานโยบายและวางแผนการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาพิเศษขั้นพื้นฐาน 4 ประเภทความบกพร่อง เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2556, จาก <http://bet.obec.go.th/index/wponten/uploads/downloads/2012/03/25-2555.pdf>
- สิวลี ศิริวิไล. (2549). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา ตุงคะสมิตร และคณะ. (2554). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Holloway, J. H. (1988). "The benefits of mentoring." *Educational Leadership*, 58(8), 85-86.
- Long, H. B. (1988). *Advances in research and practice in self-directed learning*. The United State of America: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher education of the University of Oklahoma.
- UNESCO. (1998). *Learning to Live Together in Peace and Harmony: Values Education for Peace, Human Rights, Democracy and Sustainable Development for the Asia-Pacific Region*. Bangkok: UNESCO.

ผู้เขียนบทความ

นางสาวธนพร โชติชุ่ม

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
เลขที่ 84 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
E-mail: chotchum2014@outlook.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรองทิพย์ นาควิเชตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุดา ชัยสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล